

РЕЗЮМЕ

**на хабиталиционен труд на доц. д-р Кристина Борисова
за научно звание професор**

Представените работи в настоящото портфолио са обособени в три раздела – шрифт и калиграфия, подвързия, приложна графика.

Първия от тях, както говори заглавието, е посветен на различни търсения в посочените области. Представени са произведения от няколко калиграфски серии, плод на разнообразни експерименти по съчетаване на различни техники и похвати.

Първата от тях, наречена „Place du Carrousel – I“, е резултат на синтез на класическа калиграфия с плоска четка и отпечатък по класическия метод на мрамориране на хартия. Елементът на частична непредвидимост на поведението на боите при нея дава възможност за контролирани импровизации с форма и цвят, което води до появата на уникални и неповторими резултати. В тази първа серия обект на изображението са кирилски и латински букви, а в „Place du Carrousel – II“ на фокус са тези от глаголическата азбука.

Серията „Свободна калиграфия“ също така е съчетание между различни, често много противоположни по същност на изписване техники, като четка, перо, стилус, гъба и други.

Техниката на ебру е в основата на цикъла експерименти „Изток – Запад“, където с нея се изписва самия графичен знак. Само по себе си това е голямо предизвикателство, защото освен посочената по-горе непредсказуемост на боите, фактическото изписване трябва да става огледално, предвид метода на отпечатване. Две от произведенията („АзъЕсмь“ и „БукиВеди“) са участвали в калиграфска изложба през 2015 в Световния музей на калиграфията в Москва и в момента са притежание на музея. От няколко различни изложби през годините в Санкт-Петербург и София са и „Genesis 1:24“, „Дневна стража“ и „1150“.

Шрифтовите експерименти „Ангел“ и „Демон“ са съчетание на типографски, фотографски и плакатен подход. В края на раздела е показана и една класическа калиграфия с плоско перо – диплома „Honoris Causa“ – писана за нуждите на НХА. Повечето от предшестващите неща тенденциозно са подбрани от период, близък до настоящето, а именно 2015 – 2017, като идеята е да се покажат най-новите, последни мои търсения в областта на авторската калиграфия и свободното творчество на тази база.

Втората част от представените работи е посветена на изкуството на класическата подвързия в различни исторически методи и стилове. Освен общ изглед на отделната книга, в нея са показани и моменти от работния процес по всяка една от тях, което спомага тя да се възприеме от разнообразни времеви и гледни точки.

Подвързията сама по себе си е сложен и трудоемък процес, който изисква познания в много области, а също умения и опит. Резултатите обаче могат да бъдат окачествени като самостоятелно произведение на изкуството, извън ролята на обслужваща част от книгата. В случая може да се каже, че книжното тяло е подчинено на подвързията, а не обратното. Освен подвързия, в раздела са показани и различни техники на ръчно колориране на хартия, която принципно е предназначена да е част от процеса на книговеждане, но е с потенциал да залегне в основата на индивидуална авторска работа, което се е случвало нееднократно в работата ми със студентите от магистърска програма „Калиграфия“.

Представените на стр. 91 образци са от четири начина на изработка – мрамориране върху целулозен разтвор, върху вода, акрилна и скорбялна техника.

Третата част представя различни произведения от приложната графика, като типографски плакати, пощенски издания и няколко лога, във всички от които са използвани авторска калиграфия и авторски шрифт. Разбира се, този раздел можеше да бъде далеч по-голям, но предвид акцента на настоящото портфолио, той е в ролята си на поддържащ.

В заключение бих искала да кажа, че през годините, в които преподавам шрифт и калиграфия в катедра „Плакат и визуална комуникация“ в НХА, стремежът ми винаги е бил да се изгради у студентите вътрешно усещане за значимостта и ролята на буквите като графика и естетика, независимо дали са

изчертани или изписани, а също така и за неразривната им връзка с останалите области на приложната графика. Важно за мен също така е и постоянното обновяване на материала, който се преподава, и индивидуалния подход към всеки един студент, за да се получат оптимални резултати. Това отношение прилагам и спрямо себе си, като се старая постоянно да си поставям разнообразни по стил и начин на решаване задачи, в които да намирам смисъл и постоянно да откривам нещо ново и необикновено. Създаването на магистърска програма „Калиграфия“ в катедра „Плакат и визуална комуникация“ в НХА и свободноизбираема дисциплина „История, теория и практика на класическата подвързия“ (съвместно с катедра „Книга, илюстрация и печатна графика“, в бакалавърските програми) са част от реалните резултати в стремежа за развиване и обогатяване на нивото и качеството на обучение на студентите в НХА.

В края бих искала да изкажа огромната си почит, уважение и благодарност към професор Димитър Трендафилов, на когото дължа това, което съм в момента, и че ме подкрепи по всевъзможни начини да се развивам и да се занимавам с нещата, които обичам и мога. А това всъщност е, което придава смисъл на живота.